

✠ POCHAJ BÓH

ČAS OPIS EVANĢELSKICH SERBOW

5. číslo

Budyšin, meja 1964

Lětnik 14

Hrono na różownik 1964

Ja chcu so tebi dżakować. Knježe, mjez ludami; ja chcu tebi chwalbu spěwać mjez čłowjekami. Psalm 108,3

Křesćan z D. Měrćinom Lutherom wuznawa, zo je tež jeho Bóh stworił ze wšěmi stworjenjemi, jemu wšitko dał, jeho bohaće a wšědnje wobstara, zachowa a zwobarnuje, a to wšitko ze sameje wótcowskeje, bójskeje dobroty a smilnosće. A wón wě, zo je za to wšitko winojty, so Bohu dżakować a jeho chwalić a jemu služić a jeho posluhać. Wězo, za kóždy dar mamy so dżakować, mamy chwalbu spěwać, nic jenož za dary přrnjeho artikla, kotraž nětko w lubym nalětnim času cyle wosebje před swojimaj wóčomaj mamy. Bórže zaso spěwamy: „Dži, wutroba, a wjesel so, na darach Boha swojeho!“ Ale runje tak plaći naš dżak a naša chwalba za dary druhého a třećeho artikla. Wot přrnich jutrow sem mamy žiwého Zbóžnika a to tež wuznawamy w hesle na tute lěto 1964 „My mamy Knjeza Jezom Chrysta!“ Přez njeho smy stworenji a wumóženi. A nětko mamy Swjatki, lubozny swjedženj a mamy so dżakować za dar Swjateho Ducha a za křesćansku cyrkwe. Kajke wjesele je to tola, hdyž smy jako křesćenjo mjez sobu hromadže! Bórže změjemy zaso swój cyrkwinski džen! A runje tak smy stawy swětodalokeje wosady.

Ach, my smy woprawdže wjele winowaci, so Bohu dżakować a jemu chwalbu spěwać a jeho česćić. A tola jedna so tu wo winowatosć, kotruž přeco zaso dosć njedopjelnamy. Kak husto bychmy to wšitko přijeli tak, hač by so to wšo samo wot so rozumiło a hač njeby to był dar z rukow Najwyšeho. Čehodla so poprawom blidowe pačerje bóle a bóle zhubuju tež z našich dobrych křesćanskich serbskich domow a swojbow? Čłowjek wjele radšo sam sebje chwali a česćić hač toho, kotremuž wša česć a chwalba sluša. Z tym pak čłowjek Bohu něšto rubi a jeho wonječesća. W němskich spěwarskich mamy kěrluš, w kotrymž pobožny spěwar sam wuraznje wo tym řeči, zo je chwalba Boha za nas samo jedyn nadawk, haj, jedne zastojnstwo. Zo ženje njebychmy swoje zastojnske winowatosće a přislušnosće w tym nastupanju zabyli! Do serbskeho je tutón kěrluš tak přeloženy:

Nětk wšón swět Knjezej zawyskaj!
Jom' do služby so kóždy daj,
so njekomdž, wustup z chwalenjom
před jeho swjatym wobličom.

Žně su wulke, ale džělačerjow je mało - ale žony njech mjelča!

(Mat. 9,37; 1. Kor. 14,34)

Synoda drje so njeje na swojim lětušim nalětnim schadźowanju zaběrała jenož z prašenjom fararkow, ale běše tola hlowny dypk našich wuradźowanjow w tydženju po Quasimodogeniti.

Hizom dawno čakaše tutón problem na nas. Bórže po přrnjej wójnje započachu tež žony studować na duchownstwo. Cyrkej je tomu přihladowała, byrnjež sej nichtón hišće jasny njebě, kajke zastojnstwo ma so jónu žonom w ewangelsko-lutherskich cyrkwach přepodać. Mjez tym je ličba dostudowanych žonow stajnje přiběrała a nětko dyrbi so skónčnje jasne słowo tutym žonom prajić, kotraž su dosć derje přihotowane na duchownske powołanje. Mjez ewangeliskimi cyrkwami w Němskej a we wukraju je wšelake mjenjenje. Někotre su žony přistajile za fararki z polnym prawom, kaž je muž w tutym zastojnstwje ma. Druhe cyrkwe to raznje wotpokazuja a žonom tele prawo njeprizwola. Nětko dyrbjachmy my w Krajnej Sakskej cyrkwi so rozsudzić a za termin bě so postajilo nalěto 1964. K doskónčnemu zakonjje tež na tutej synodze hišće njejsmy došli, ale přihotowanja su so stala.

Rozmołwa na synodze běše dosć wótra, přetož mjenjenje běše wšelake. Ta jedna strona so powolaše na jasne słowa Biblije, kaž 1. Kor. 14, 34: „Waše žony njech mjelča w zhromadźiznach, přetož jim njesmě dowolene być, zo bychu řečałe, ale zo bychu poddane byle, kaž tež zakon praji.“ 1. Tim. 2, 12: „Žonje pak njepridam, zo by wučila ani zo by nad mužom knježila, ale zo by mjelčo byla.“ 1. Pétra 3, 1: „Wy žony budźće poddane swojim mužam.“ A tež w 11.

Bóh sam je naš Knjez jenički,
smy k jeho česći stworenji;
haj, z hnady, nic pak ze sebje
ma kóždy čłowjek žiwjenje.

Dżak Bohu Knjezej spěwajće,
kiž wowcy jeho stadla sće,
česć jemu dajće wjeseli;
nam wšitkim to so zaleži!

stawje 1. Kor. je jasnje wuprajene, zo je muž hlowa žony. Žony su wdziale našeho Zbóžnika stanjeného, ale mjez swědkami, kotraž japoštoł Pawoł w 1. Kor. 15 mjenuje, njeje žadna žona naspomnjena. Tež mjez wučobnikami njebě žaneje žony.

Z tajkich slowow tola jasnje wuchadza, zo ma jenož muž wosadu nawjedować, Bože słowo připowědać, sakramentaj wudželeć! Trjebamy hišće dalšeho dopokaza?

Tomu napřečiwo pak steji słowo japoštoła: „Tu njeje žadyn Žid ani Greka, tu njeje žadyn wotroček ani swobodny, tu njeje žadyn muž ani žona, přetož wy sće wšitcy jedyn w Chrystu Jezusu“, Gal. 3, 28. W japoštołskich skutkach 2, 17 je słowo profety Joela naspomnjene: „A waše synojo a džowki budža wěšćić.“

Hdyž pismik přečiwo pismikej stej, tak běše wjetšina synody mjenjenja, zo mamy w Jezusowym duchu tole prašenje rozrisać. Hdyž tež Jezus njeje mjez swojimi wučobnikami žane žony měl, tak je wón tola žonu w swojej lubosći porno mužej stajil. Hdyž běše japoštoł Pawoł w jastwje a wón slyšeše, zo wonka někotři Chrystusa předuja samo zawisće a zwady dla, tak wón so přewšo njerudžeše, ale so spokoji: „Hdyž jeno so Chrystus připowěda na wšelake wašnje“, Fil. 1, 15–18. Njeby tutón Pawoł džensa so džiwil, zo mamy wobmyslenja žonom farske zastojnstwo přepodać, hdžež su žně tak wulke a džělačerjow je tak mało? By to po Jezusowej lubosći bylo, hdyž su žony zwólniwe, tutón čězki nadawk přewzać a my bychmy je wotpokazali? Wone su swěru studowale a nětko njemóhše swoje dary a kmanosće wužiwać w službje našeho Knjeza Chrystusa?

Na kublanskim dnju w Budyšinje naspomnichmy tutón problem, a ja tehdom prajach, zo hišće njewěm, kak mam so rozsudzić. Nětko pak sym tola mjenjenja, zo dyrbymy tež w našej cyrkwi žonom zmóžnić, do farskeho zastojnstwa zastupić. Přrnja serbska holca je so hizom na Serbskej superintendenturje předstajila, kotraž chce na duchownstwo studować. Tak změjemy, da-li Bóh, za někotre lěta jedyn serbsku duchownu.

La.

W.

Naša jězba 1963

Po stopach Jana Husa, Jana Amosa Komenskeho a serbskich humanistow

Podal Gerhard Wirth

(Pokročowanje)

Wot Štrby, ródneje wsy našeho lubeho přečela, džemy dale do horow nutř. Kilometry daleko hač do samych horow džemy stajnje po Štrbskich honach, haj samo lubozny jězor wosrjedź horow słušeše něhdy Štrbskej gmejnje. Tamle za tutón wulki hotel je naš přečel jako młody pachol, hdyž bě nan we wójnje, z konjomaj kamjenje wozył. My džemy kołowokoło rjaneho hórského jězora a so wjeselimy Božeje krasnej přirody. Z wjele pućowacymi so zetkawamy. Wo čišinje Božeje stwórbje wšak tu runje rěčec njemóžeš. Po hladkej droze abo z elektriskej železnicy jězdźa jow horje tež stari ludźo a tajcy, kotřiž nimaju wjele chwile a chcedža chětre něšto rjaneho wuhladnyć. Wjeselmy so ze wšěmi, zo je nam w našim času tak lochko sčinjene přirodnu rjanosć nazhonić a wobdźiwać, zo móže tež stary čłowjek, hdyž su mocy hižo woteběrale, hišće so wokřewić z rjanymi wobrazami při wodže, w lesu, mjez najwyšimi horami. Wot Štrbskeho jězora maš krasny wuhlad do dalokeho Špiskeho kraja. Tamle deleka maš Štrbu, tam cyle zady je Poprad, za Popradom su Šwabovce, lubozne wsy wuhladaš tam a tu mjez zelenymi polemami a čmowymi lésami, tamle widziš jasnu smuhu drohi, po kotrejž pojedźemy nazajtra zaso domoj. Tamle wosrjedź chójnow steja stany. Pućowarjo, kaž my, su sebi rjany blečk při pluskotacej wodže wuzwolili, zo bychy njebjy, zemi, ptačkam, rostlinam, wačkam a mjetelčkam tak blisko kaž móžno być móhli.

Po puću

šulu. Na scěnje wisachu wobrazy słowakskich wótčincow. Nimale wšitcy běchu ewangelscy duchowni byli.

Cezko so rozžohnowachmy z lubej swójbu a domom swojeho přečela Pawoła Tomki. Snano so bórce we Lužicy zaso widźimy. Nětko jězděmy domoj. Wjele smy widželi a tež dompuć je hišće poľny wočakowanjow, a nam hišće wjele zajimaweho pokaza. To dajće sebi nětko dale rozpowědać.

Naše wuporjedźeny awto nas zwólniwje po hladkej droze wjeze. Naprawo zhladujemy k Wysokim Tatrám. Bohužel so počnje mróčić a někotre wjerški su hižom zawoždžete z toľstej kurjau. Bórce so deščuju a dešč nas přewodža tón cyle džen, tak zo wo rjanosći krajinow bohužel njesmy přewjele widželi. W Turčanskej Martinje pozastachmy. Jow je centrala Słowakskeje Mačicy, kaž smy něhdy w Budyšinje swoju Mačicu Serbsku měli. Runje před sto lětami 1863 běchu ju založili, potajkim pjatnaće lět pozdžišo hač našu

Ty njesměš wopaki swědčić

Wujimk bibliskeho přednoška na kublanskim dnju 1964

Bože kaznje su za nas škit, plót. Cyle wosebje jasne je to w 5.–8. kazni. Tam Bóh te dary a kubla nam škita a zdžerži, kotrež je sam nam dał. Dar Boži, wo kotryž so jedna we wosmej kazni, je dobre mjeno, naša čłowjeska česć! To je woprawdžity dar Boži za nas, za čłowjeka. Zwěrjo nima žaneje česće. Zwěrjo njesměmy čwělować, ale česć njemóžemy zwěrjeću rubić, dokelž žaneje nima. Runje to staji čłowjeka na Božu stronu, zo ma swoju česć, swoje dobre mjeno. A Bóh chce, zo so čłowjekej jeho česć zdžerži. Tón, kiž spyta, ju jemu wzac, je zly njeprječel.

Z hrěšenjom čłowjek česć zhubi. A tola Bóh čłowjeka zaso tak česćil je, zo je Chrystusa dał za wumóžnika. Wón je swojemu synej česć a dobre mjeno wzał, jako je kaž zlótnik na křižu wisał, zo by čłowjek ju znowa dostał.

Česć je Boži dar! A japoštoł Pawoł na přiľad horliwje wo swoju česć wojuje: Jap. skutki 16, 35–37. Tež Luther wjace króc wo česći rěči, tu a we wukladowanju k swjatemu Wótčenašu dwójce: w štwórtej a sedmjej próstwje. Wězo, wón praji, zo dyrbi čłowjek zwólniwje być, hdyž Bóh to žada (kaž wot swojeho Syna) so česće wzdać. Při tym dyrbimy spomnić na Lutherowu, originalny němski tekst: „Nehmen sie den Leib, Gut, Ehr, Kind und Weib, laß fahren dahin...“ Ale runje na tym dyrbimy spóznać, zo česć k wulkim kublám słuša, a zo woprawdže njeje žana lapalija, žana snadna wěc njeje, hdyž ju čłowjek zhubi. My znajemy tež přisłowo: „Pjenjezy zhubjene – mało zhubjene, česć zhubjena – wjele zhu-

Pavel Tomko

Korjenje žiwjenja

Serbja, zachowajće swěru
swojich wótcow rěč a wěru.
Jan Kilian

We wěrje a rěči čłowjek je tu žiwy,
jeho wosobnosć jewi so we wěrje, rěči.
Z njeju tworí so charakter kaž krystalny;
wěra z rěču wo tajnosćach duše swědči.

We wěrje a rěči čłowjek wyše spěje;
bjez njeju je morwy, zwěrjo něme, wbohe.
W nimaj jenož je wón, jeju džěčo, žiwy,
před zahubu škita žiwjenje sej drohe.

We wěrje a rěči čłowjestwo je žiwe;
tak su naši wótcy žiwi tu tež byli.

Kaž pak su so wotrjekli a wotrodžili,
sami zasudženi rowy su sej ryli.

Hdže su slawne ludy, mužojo a splahi,
kiž su wěry wótcow so a rěče wzdali?
Hdže či, kiž su maćersku rěč zanjechali,
za gróš judašowski swoje dary rozpředali?

Hlejeće, serbscy bratřa, sym was widžal w cyrkwi,
čital waše kěrľuše a słyšal słowa...
W nich sym widžal wašu dušu, waše byće, ...
Lubujće so, hladajće so wšědnje znowa.

Nimo čas budž njeswobodny, přesčěhanja,
doma, w cyrkwi knjež tu słowo našich wótcow,
swoje wažće sej a swěru lubosć hajće...
w měrje žnějće slódkke plody swojich prócow.

Přebasnił M. N.

W Šwabovcach wostachmy z awtowom za wrotami wisajo a bjez reparatury njemóžachmy dale jěć. To rěkaše, zo je nam jedyn džen w Šwabovcach hišće přidaty, doniž njebudže reparatura hotowa. Tutón džen wužiwamy, zo bychmy do Ganowc sej dóšli, filijale Šwabovčanskeje wosady. Tam je žorľo krasnej mineralnej wody. Cezki karan dobreje wody bjez rjemym sobu do omnibusa, přetož wróćo by nam tola puć předaloki był. Prjedy pak su so hóľcy w čopłej mineralnej wodže wukupali, štož pječa strowoći tyje. W Šwabovcach smy směli sej wobhladać krasnu nowu

Mačicu Serbsku w Budyšinje. Hdyž je so Mačica Serbska měła z wšelkimi nuzami bědžić, tak běchu stawizny Słowakskeje Mačicy hišće zrudniše. Pod maďarsko-rakuskim knježerstwom běše wona samo na lětdžesatki zakazana. Wulki stary Mačičny dom a krasne nowe Mačične twarjenje swědčitaj wo imosantnej horliwosći słowakskich Mačicarjow, mjez kotrymiž běchu zaso najswěrniji duchowni ewangelskeje a katolskeje cyrkwe. Poprawom wšak dyrbjeli sej pokłady muzeja w Martinje wobhladać, ale zaso nas čas dale honi a my chcemy tola něšto chwile měć za Fulnek.

bjene; Boha zhubjeneho – wšitko zhubjene!“ Wězo Bóh je wjetši, je najwjetši, ale hnydom po Boze přińdže: česć! Tak někotre samomordarstwo je so stało česće dla! A kelko morkotanja přećiwu Bohu, kelko dwělowanja na Boze namakamy jenož tohodla, dokelž bu česć wzata? Potajkim: česć přez wšu měru wulke kubľo je. Što je poprawom „česć“? Hdyž čłowjek so prawje a derje a sprawnje zadžerži, hdyž njeje móžno, jemu něšto porokować, potom je wo koľo njebo abo lěpje prajene nad nim kaž nimbus, swjatočina, jasnina. Wot dobreho mjena mocy wuchadžeja.

A česć škita! Wona sama je kaž plót wokoło zahrody. Z čestnej žonu sej mazuch zwoprédka njezwěri, złě zachadźeć.

Moja česć je tež mój škit w žiwjenju přećiwo mni samemu. Někotry sy snano druhdy wšelake hinak sćinił, tež někajku njeprawdu, ale jeho česć jemu to zakaza. We wojowanju přećiwo złemu je česć towarš, kaž jandžel pěstón. Hdyž pak je dobre mjeno zhubjene, potom su wšemu, tež wšemu złemu durje a wrota wočinjene.

Kak čłowjek potajkim k česći přińdže? Z prawym zadźerženjom! Ale wězo móže wón ju tež namrěć! Tamny mrějacy nan měješe prawo, hdyž swojim džěsćom džeše: „Ja njemóžu wam wjele zemskich kubłow zawostajić, ale jedne dobre kubło ja mam, to ja wam přewostaju, to je moje dobre mjeno!“

Kak nětk čłowjek dobre mjeno zhubi? Přez to, štož je w našej příkazni zakazane: přez wopačne swědčeni! Čłowjekojo, kotřiž so pasu, druhemu ani feńka wzac, su bjez dalšeho zwólniwi, druhemu česć mućić.

Přińdže jedneho dnja k staremu grjekschemu mudremu filozofej Sokratesej něchtón přiběžany a so praša: „Sy ty hižom słyšał, kajki twój towarš je...“ — „Přestań, přestań!“ — „Jeho mudry Sokrates přetorhny. „Sy ty to, štož chceš mi nětko prajić, hižom přez 3 křidy sał?“ — „3 křidy?“ — so woprašaja. — „Haj, 3 křidy. Je trjeba, zo mi to wšo powědaš?“ — „Ně!“ — „Potajkim, hdyž to, štož chceš prajić, ani wěrnó njeje, ani derje, ani trjeba, njeh je wotbyte; potom njewobčežuj z tym mje ani sam sebjel!“

Kajki krasny dar stworićela je tola naša řeč, čłowjeska řeč, to je něšto, štož čłowjeka daloko pozběhuje nad zwěrjećom. Ale što so přeco a přeco zaso ze słowom njenaćini do škody!

Kožde wukładowanje kaznje ma pola Luthera negatiwny a pozitiwny džěl: tam dale rěka, zo dyrby blišeho zamołwjeć. Koždy sam so zamołwja, ja měnju to w tej mysli, zo koždy hnydom přičinu abo tež rady wurěć namaka: „Ja woprawdže ničo za to njemóžu, na tym bě to a to, abo tón a tamny wina!“

Ale hdyž chcemy bratřa a sotry mjez sobu być, mamy winowatosć, druhich tež zamołwjeć, škitać přećiwo wopačnemu swědčenju. Njerěć wo druhim, ale řeč z nim samym! Praj jemu to, štož so złě rěči wo nim. Rěć wo nim z Bohom, w modlitwje, to je tež wažna služba, kotruž je jedyn druhemu winowaty! Přetož Bóh je wšo najlěpšemu wobroćić.

A nětko mamy hišće słowčko wo tym prajić, što je potom, kak mamy so zadźeržjeć, hdyž smy sami wopór zleho rěčenja: „Hdyž će štó dyri na prawe lico, temu tež lěwe nastaj! Lubosć wšo njese!“ My dyrbymy wuknyć, wšo njese ze sćerpliwoću. Ale mamy tež prawo wšo wěcownje wujasnić.

Wyše wšeho plaćić, štož w 1. lisće swjateho Pětra, 2, 21–23, je napisane.

La.

Albrecht Goes:

Njeměrna nóc

Z dowolnosću naklada Friedrich Wittig, Hamburg, přeł. U. H. a J. L.

(Pokročowanje)

„Dźiće tutu drohu dele, třista kročel, potom je na drugej stronje widźiće, niski twar, poprawom jenož tajke něšto kaž wjesny arest. Wobroćće so na Oberfeldwebel Maschera.“

„Oberfeldwebel Mascher, derje. Ja so wam dźakuju.“

„Prošu, Božemje, knježe fararjo. Ja přińdu potom jutře rano na wučitarnje wusuda do jastwa, prajimy štwórc na šesćich, to dosaha.“

„Haj. Ja budu potom hižo do toho tam.“

„Hač do jutřišeho potajkim.“

Wzach aktu, tyknnych ju do mapy a zamknnych ju. To běše potajkim wójske sudnistwo Proskurow. Što dyrbymy prajić? Najlěpje hišće to, štož so we wójskich časach a w tajkej wokolnosći rady praji: to by móhlo hórje być. Ze žanym słowom njebě wójski sudnik tutoho čłowjeka naspomnił, kiž budže jutře rano zatřěleny, čłowjek z mjasca a krowě, z nadźiju a strachom, ze starosćemi a bėdami. Ale tak to nětko běše. A što bych nětko hišće wot adjutanta móhl woćakać, hdyž je so docyła wot swójeho „posedženja“ uróćil?

Do pisanskeje stwy zastupiš bjez klepanja. Prawje, tam wón nětko stejese pod durjemi, kiž do jeho stwy wjedźechu, někak pječaštyrcećilětny mały a tołsty, aktu w ruce. „Heil Hitler, knježe fararjo.“

To rěka: sekeru na powitanje.

Jowle wutřihac a do spěwarskich položić

budź, kiž přińdže w mje-nje Knjeza. Hoziana we wysokosći.

Duchowny: Wótče naš... .

Wosada: Přetož twoje je kralestwo a móc a česć do wěćnosće. **Hamjeń.**

Duchowny: Wustajenske słowo.

(Spowědni stupja k wołtarrej)

Wosada spěwa: Chryśće jehnjo Bože...

Duchowny: Knjez budź z wami.

Wosada: **A z twojim duchom.**

Duchowny: Dźakujće so Knjezej, přetož wón je dobroćiwý,

Wosada: **A jeho dobrota traje wěćnje, halleluja.**

Duchowny: Modlmy so k Bohu...

Wosada: **Hamjeń.**

Duchowny: Dźiće we měrje Knjeza.

Wosada: **Bohu budź wěćnje dźak.**

Duchowny: Požohowanje.

Wosada: **Hamjeń.**

Kemše móža so z kěrlušowej štućku skónčić.

„Ja słyšach, zo sće hižom pola sudniskeho oficěra pobyl. Nó haj, potom Wy wšo wěsće. Poslednje Bože woliowanje! Jutře rano je wón na rje-dže.“

Ja ničo njewotmołwich. Wudźěrach wokomik do jeho wobliča, začuwach pak potom, kak so mojej woći jeho spuśčištej. Z hrozu a hańbu. Hroza, zo su tajcy ludžo žiwi, kajkiž wón běše.

„Žana přijomna naležnosć“, pokročowaše.

„Holcu we ložu je něšto rjenšeho, što Schrotzo?“ Wón so wobroćić k jednemu tutuju pisarjow, běše to třeci muž, kiž hač dotal hišće njeje jónu swoju hłowu pozběhnył, tež prjedy nic, jako přińdžech přeni raz do stwy. Nětko pak pohlada a za tón wokomik běše tute zrudne wobydlenje, tuta smjerdžaca stwa, rumnosć, hđžež móže žiwy być, tak chutnje, tak wosobnje, wězo tež tak bolostnje zložištej so jeho woći na nas, najprjedy na majora, potom na mnje. Wón njeje jeničke słowo prajił.

Major, rozbudženy přez tute mjelčenje, wrjesny akty na blido a zarjeji: „Njebudźće jenož tak swjaty do woćow, kaž njebyšće wo tym ničo rozumili.“

To drje je njemóžna situacija: ja přińdu dla nadawka a kajkeho nadawka! — a muž, město toho, zo by ze mnu rěčał, kaž by było po swojim zastojnstwje, rěči tajke njehańbićiwosće. Ja sym bojazliwy kaž psyčk, hdyž hnydom na městnje njewopušču stwu.

Porjad Božej služby

Zawodny kěrluš

Wosada: Česć budź Wótče a Synej a swjatemu Duchej, kaž je bylo w spočatku, nětk a koždy čas, a wot wěćnosće do wěćnosće. **Hamjeń.**

Chór (kantór abo liturg):
Kyrie eleison.

Wosada: **Knježe smil so.**

Chor: Chryśće eleison.

Wosada: **Chryśće smil so.**

Chór: Kyrie eleison.

Wosada:** **Knježe smil so nad nami.**

Chór:** Česć budź Bohu we wysokosći.

Wosada: **A na zemi měř, čłowjekam dobre spodobanje, hamjeń.**

Duchowny: Knjez budź z wami.

Wosada: **A z twojim duchom.**

Duchowny: Modlmy so k Bohu...

Wosada: **Hamjeń.**

Duchowny čita epistolu.

** Wupadnje w adwentskim a póstnym času.

My wšitcy, kotřiž „Pomhaj Bóh“ čítamy a mamy swoju serbsku řeč lubu, zetkamy so zaso na Cyrkwinskim dnju lětsa w Poršicach 27. a 28. junija

Kajki to čłowjek? Zwotkel přindže? Kak dósta tute wysoke wojske zastojnstwo? Tuta wójna, kotraž běše jenička hida přečiwo wšemu, štož bě dobreho, hibičiweho ducha, dokonja najbludniše wěcy. Profesor anglistiki zaběra so z ličenjom pleca, Oberzahlmeister, kiž najdokladnišo znaje Horaca, přečinja dny, zo zapisuje stólcy, blida a šklě, a jedyn frizěr, kiž je zahe dosć čas zapřimnył, móžeše nětko

stotnik być. Ale što je Kartuschke byl, přjedy, do tutoho časa?

Mjez tym džěchmoy do jeho stwy, wón mi poskići z pohibom, kiž pře-widžach, městno a pokročowaše: „Jenož nic wopačnu křescansku sobužel-nosć pokazać. Štóż čěka, zhubi hłowu, to je jasna wěc. Dajće kulkam rěčeć! Führer njetrjeba w tutym boju žanych slabych.“

Potom z hinašim hłosom: „Maće hižo papjery?“ (Pokročowanje sčěhuje)

Jowle wutřhač a do spěwarskich položić

Z wosadow

Huska: Cyrkwinska rozprawa za lěto 1963 (Ličby w spinkomaj 1962).

Wukřičilo je so 33 (59) džěci, 17 (25) hólcow a 16 (34) hólcow. Konfirmandow bě 50 (30), 23 (13) hólcow a 27 (17) hólcow. Wěrowanjow běše 16 (18). Ze cyrkwe wustupiło je 7(14) wosobow, jena je zaso zastupiła. K spowědźi a k Božemu blicu běchu 1133 (1118) wosadnych a to 418 (403) muskich a 715 (715) žónskich. Pohrjebow běše 45 (45), mjez nimi 23 (21) muskich a 19 (24) žónskich. Kolektow a woporow je so wšo hromadže 11 508 (12 686) hr. nadawało, mjez nimi 5 259 (4 938) za našu wosadu, 2 452 (2803) hr. za krajnu cyrkej a při zběrkomaj po hasach 3 797 (3 733) hr.

Bóh Knjez zaplać wosadnym wšu swěru a woporniwość!

Brězinka: 20. meje swjeći Hana Bartowa rodž. Mjeltkec swoje 90. narodniny. Při boku svojeho njeboh mandželskeho Arnošta Barta, njezapomniteho serbskeho prócowarja, je wona w svojich dołhich lětach wjele nazhoniła wo horliwym džěle za serbske ludstwo z jeho woporami a nuzami. Swěru je wona sobu zdychowala, so wjeseliła a plakała wo tyće a byće našeho serbskeho luda. Bóh Knjez spožć jej miły wječor žiwjenja.

Wosada: Halleluja, halleluja, halleluja

Kěrluš tydženja

Duchowny přizjewi scenje.

Wosada: Česć budź tebi, Knježe.

Duchowny čita scenje.

Wosada: Chwalba budź tebi, Chryśće.

Wěru wuznaće

Duchowny: Hnada našeho Knjeza...

Wosada: Hamjeń.

Duchowny: Modlimy so sěicha...

Wučitanje teksta.

Prédowanje.

Měr Boži, kotřiž...

Wosada: Hamjeń.

Kěrluš po předowanju

Duchowny: Wozjewjenja

Trojenički Bóh zohnuj...

Wosada: Hamjeń.

Duchowny: Spowědanje.

Wosada: Hamjeń.

Duchowny: Wodawanje hrěchow.

Powšitkowna modlitwa.

Wosada: Hamjeń.

(Swjate Bože wotkazanje)

Duchowny: Džiče we měrje Knjeza.

Wosada: Bohu budź wěcnje džak.

Duchowny: Požohnowanje.

Wosada: Hamjeń.

Kemše móža so z kěrlušowej štučku skónčić.

Bože wotkazanje

Wosada: Stwor we mni, Božo, čistu wutrobu a daj mi nowe-ho, wěsteho ducha. Nje-začiśń mje, njezačiśń mje wot svojego wobliča, wot svojego wobliča a njewzmi svojego Ducha wote mnje.

Duchowny: Měr budź z wami.

Wosada: A z twójim duchom.

Duchowny: Wutroby do wysokosće.

Wosada: My zběhamy k temu Knjezej.

Duchowny: Spěwajmy džak Knjezej, našemu Bohu.

Wosada: To je dostojne a prawe.

Duchowny: Woprawdže dostojne a prawe...

Wosada: Swjaty, swjaty, swjaty je naš Bóh Knjez Cebaot. Wšitke kraje su jeho česće polne. Hoziana we wysokosći. Chwaleny

* Wupadnje w póstawym času a na pokutnym dnju.

Nakład Domowina. — Wuchadźa z licencu č. 417 nowinskeho zarjada pola předsydy ministerskeje rady NDR jónkróć za měsac. — Rjadowuje Konwent serbskich ewangelskich duchownych. — Hłowny zamowity redaktor: superintendent Gerhard Wirth - Njeswačidski. — Čisć: III-4-9, Nowa Doba, čisćernja Domowiny w Budyšinje.